

Asociace waldorfských škol České republiky z. s.

Vážení rodiče, vážené kolegyně a vážení kolegové,

obracíme se na Vás jako zástupci Asociace waldorfských škol ČR sdružující 20 českých waldorfských základních a středních škol. V těchto dnech vstupujeme do adventního času, který je očekáváním zrození Kristova světla. Přesto je letošní advent jiný než všechny minulé. Kvůli koronavirové krizi se život v mnoha oblastech stává každodenní zkouškou. Také my všichni se potýkáme s těžkostmi tolik vzdálenými od obvyklých výzev budování waldorfské školy.

Oceňujeme, jakým způsobem současnou situaci zvládáte, a jménem všech žáků a studentů Vám děkujeme, že se snažíte waldorfskou pedagogiku touto dobou pronést do budoucnosti. Děkujeme vám, rodičům i učitelům, že si dokážete být vzájemnou oporou a spolupracovat na vzdělávání vašich dětí. Být waldorfským rodičem či učitelem není snadné. I dnes je tato cesta těžší než ta tradiční vyšlapaná. Naštěstí jsme my dospělí už mnohokrát prošli adventní spirálou do středu, kde navzdory předešlé tmě svítilo Světlo. Mohli jsme zapálit svou svíci a plni naděje jít ve světle ven.

Chceme společně usilovat o to, aby co nejvíce této naděje a důvěry mohli naše děti a mladiství zažívat ve svých srdcích, aby se mohli opřít o Světlo v nás. Největší hrozbou současné doby je dětský strach, který na rozdíl od nemocí neohrožuje jen fyzické zdraví, ale i duševní a duchovní budoucnost dětí. Židovský pediatr a vychovatel Janusz Korczak usiloval před 78 lety ve varšavském ghettu o ochranu svých svěřenců právě před strachem, ačkoliv (a nebo právě proto, že) znal jejich tragickou pozemskou budoucnost. V jeho odkazu chceme v následujícím období udělat vše pro to, abychom dětské duše ochránili před strachem a umožnili dětem zdravý a celistvý vývoj osobnosti – to je koneckonců hlavní poslání našich škol.

V této souvislosti bychom chtěli upozornit na náš otevřený dopis ze září 2020, jehož klíčové body nabývají stále větší aktuálnosti. Nejsme kompetentní k řešení epidemiologických otázek, chtěli bychom nicméně upozornit na několik dlouhodobých fenoménů souvisejících s vyučováním v těchto časech.

- Podstatou zdravého vyučování je prožití učiva skrze tělesnou aktivitu, smyslové vnímání, spojení se s tématem emocemi i skrze umění. Teprve pak má smysl intelektuální uchopení učiva směřující ke znalostem a dovednostem. Tento princip ale nelze realizovat při distanční výuce, a to zejména u dětí na základní škole, ale ani na střední.
- Vztahy, to klíčové na waldorfské škole, nelze budovat distančně, a jen v minimální míře je lze bez osobního setkávání udržovat.
- Výuka okleštěná o zpěv a pohybové aktivity je nejen neúplná, ale zejména neumožňuje dosažení zdraví v dospělosti. Společný zpěv a společný pohyb jsou základem budoucích sociálních kompetencí.
- Každodenní možnost vzájemného vnímání mimiky obličeje je nutná ke zdravému rozvoji empatie dětí, ale i k budování lidských vztahů ve škole. Stejně pomáhá i při společné kreativní práci. Mimika je důležitou složkou živého vyjadřování, zrcadlí emoce, tvář je vedle slova druhým nejdůležitějším sdělovacím prostředkem.

Přes tato úskalí a mnoho rozdílných pohledů na řešení současných výzev nás jistě všechny spojuje společný zájem o zdraví. I přes pochopitelnou a všudypřítomnou polarizaci názorů na dílčí řešení bychom chtěli budovat co největší vzájemný respekt a toleranci. Jako je strach hrozbou pro každou lidskou duši, destruktivní polarizace je podobnou hrozbou pro společenství. Kéž se nám podaří před ní ochránit naše kolegia, naše třídní i školní rodičovské kolektivy a celé naše hnutí.

S přáním všeho dobrého a pevného zdraví tělesného, duševního i duchovního

Představenstvo Asociace waldorfských škol ČR

Milena Vlčková

Tomáš Petr

Tomáš Kuba

Ondřej Ševčík

Tomáš Jedlička